

Vyhodnotenie 40. ročníka celoštátnej prehliadky Stredoškolskej odbornej činnosti.

Stredoškolská odborná činnosť je jednou zo zaujímavých podporných aktivít, ktorá výrazne prispieva ku kvalite výchovno-vzdelávacieho procesu na stredných školách. Aktivizuje vyhľadávanie nadaných a talentovaných žiakov, podporuje cieľavedomú prácu s nimi. SOČ-ka rozvíja odbornú-teoretické vedomosti a odbornú-praktickú zručnosť žiakov, podporuje zážitkové tvorivé myslenie, vedie žiakov k samostatnému a aktívnemu riešeniu úloh.

Výnimočný benefit súťaže spočíva v tom, že sa podieľa na rozvoji sociálneho, morálneho a vedomostného vývinu, čím prispieva k rozvoju osobnosti žiakov. Umožňuje žiakom väčšiu angažovanosť do ďalších projektov, študijných pobytov, prezentácie výsledkov na podujatiach vlastnej školy, svojho mesta, konferenciách, ale tiež publikovaním výstupov na sociálnych sieťach a v odborných printových médiách.

Motiváciou žiakov stredných odborných škôl je uznanie odbornej práce zo súťaže v zmysle charakteristiky foriem výkonu praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky. Autorom prác sa tiež otvára priestor na využitie autorských práv s cieľom aplikácie výstupov v hospodárskej praxi. Žiaci získavajú na súťaži množstvo nových poznatkov, porovnávajú si vedomosti s vrstovníkmi iných škôl z celého Slovenska, získavajú nové skúsenosti tvorivou zážitkovou formou s využívaním moderných informačných nástrojov k prezentácii práce.

Súťaž je praktickým nástrojom odbornej orientácie na vyprofilovanie žiakov k rozhodovaniu sa k príslušnému odbornému zameraniu štúdia na vysokej škole. Forma verejnej obhajoby žiakov pred hodnotiacou komisiou je tréningom na získanie nových komunikačných zručností, ktoré môžu zúročiť pri ústnej maturitnej skúške. Ústna obhajoba prác SOČ vytvára reálne modelové prostredie pre akt úspešného zavŕšenia stredoškolského štúdia.

Stredoškooláci na súťaži ukázali množstvo dosiahnutých vedomostí z prírodovedných, technických, humanitných a spoločenskovedných odborov. Vo svojich prácach riešili odbornú problematiku a zaujímavé témy. Rozpracovali jednotlivé kroky a pracovné postupy, ktoré vykonali pre naplnenie určených cieľov. Hľadali riešenia, experimentovali, vyhodnocovali, porovnávali výsledky a zistenia. Vlastné manuálne zručnosti žiaci preukázali pri prácach, ktoré vyžadovali technické zhotovenie ako výrobky, zariadenia a p. Úspech mali práce, ktorých výstupom boli návrhy na reálne praktické využitie.

Pri tvorbe odborných prác pracovali žiaci jednotlivo alebo tímovo. Priestorom na ich prácu boli okrem škôl aj rôzne laboratória vedeckých ústavov vysokých škôl, firmy, knižnice, múzeá a p.

Ústne obhajoby boli presvedčivé, komunikácia v diskusii zaujímavá a podnetná. Najatraktívnejšou časťou obhajob prác bola diskusia, kde súťažiaci svoje zistenia, názory a argumentácie prezentovali primerane sebavedome so zánietením a s pozitívnymi emóciami. Súťažiaci vyjadrovali otvorene v diskusii svoje názory a postrehy ku skúmanej problematike. Zaujali okrem prednesu aj svojim spoločenským oblečením, ktoré dotváralo slávnosť prezentácie.

Celoštátna prehliadka sa uskutočnila **24. - 27. apríla 2018 v Žilinskej univerzite v Žiline**. Sprievodným programom pre pedagógov bola prehliadka mesta Žilina, prehliadka Novej synagógy. Pre žiakov bola v programe exkurzia pamätihodností okolia Žiliny.

Do **40. ročníka** sa zapojilo **4 917** žiakov stredných škôl s počtom prác **3 712**. V porovnaní s minulým rokom je zaujímavý ukazovateľ - nárast počtu zapojených žiakov o 34 zo stredných odborných škôl. Celkom sa zapojilo do súťaže **338** stredných škôl SR. Najväčší záujem bol o témy v odbore **Problematika voľného času, Informatika, Tvorba učebných pomôcok, Didaktické technológie a Tória kultúry, umenie, umelecká a odevná tvorba**.

Najväčší záujem žiakov o zapojenie sa do súťaže bol v krajoch **Košice, Trenčín a Nitra**.

Práce na celoštátnej prehliadke obhajovalo **272 súťažiacich** - víťazov z 8 krajov pred 70 člennou odbornou hodnotiacou komisiou, zloženou z pedagógov stredných a vysokých škôl a zástupcov z odbornej praxe. Členov odborných komisií na základe výnimočných skúseností práce s mládežou a kvalifikačných predpokladov a vzdelania nominovali predsedovia 8 krajských komisií.

Umiestnenie krajov v bodovom vyjadrení podľa úspešnosti do 5. miesta:

kraj Banská Bystrica získal 1. miesto v počte 43 bodov (tri 1. miesta, päť 2. miest, dve 3. miesta, jedno 4. miesto),

kraj Prešov získal 2. miesto v počte 42 bodov (štyri 1. miesta, dve 2. miesta, tri 3. miesta, jedno 4. miesto, tri 5. miesta),

kraj Nitra získal 3. miesto v počte 37 bodov (tri 1. miesta, tri 2. miesta, jedno 3. miesto, dve 4. miesta, tri 5. miesta),

v ďalšom poradí sa umiestnili kraj **Žilina, Trenčín, Trnava, Košice** a **Bratislava**.

Mimoriadne úspešné práce získali ďalšiu možnosť účasti na medzinárodnom podujatí na celoštátnej prehliadke SOČ dňa 15. - 16. júna 2018 v Českej republike v Olomouci. Nominovaní k účasti boli žiaci: Valéria Janešíková a Beáta Smažáková s prácou „**Kysucká ľudová pieseň**“ v odbore Teória kultúry, umenie, umelecká a odevná tvorba z Gymnázia Turzovka. Do odboru Pedagogika, psychológia, sociológia bola nominovaná žiačka Beáta Macejková s prácou „**Červená krakatica**“ z Gymnázia J. B. Magina Vrbové.

Na celoštátnom kole SOČ SR prezentoval Českú SOČ-ku žiak Cyril Novotný v súťažnom odbore 11 – stavebníctvo, geodézia, kartografia s prácou: **Studie národního stadionu** z Gymnázia Petra Bezruča z Frýdku – Místku.

Za úspešnými výsledkami súťažiacich od školských, regionálnych a krajských kôl po celoštátne je systematická práca pedagógov škôl, ktorí v pozíciách metodikov a konzultantov podporujú tvorivú prácu žiakov. Aktívne sa podieľajú pri vyhľadávaní odborných tém, metodicky usmerňujú žiakov pri písaní prác, sú nápomocní pri organizovaní a realizácii súťaží na všetkých úrovniach. Potvrdzujú to monitorované výsledky úspešných SOČ-károv, napr. pokračovaním v štúdiu na prestížnych vysokých školách, či uplatnením sa plynule po ukončení stredoškolského štúdia v praxi.

Vecné ceny do 17 odborov pre prvých troch víťazov venoval Štátny inštitút odborného vzdelávania v Bratislave. Diplomy si odniesli víťazi umiestnení na 1. až 5. mieste. Každý súťažiaci získal certifikát. Súčasne v rámci partnerstva žiaci získali hodnotné ceny od sponzorov: Žilinskej univerzity v Žiline, Výskumné centrum, Stredoslovenskej energetiky, firmy Kvant, AUTOCONT, FAXCOPY, Martinus, Protetika, Slovart, Slovhair, Education First, News & Media, Albatros Media, Jazykový mentoring, Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Slovenské národné múzeum, Nadácia ESET.

ŠIOV v školskom roku 2017/2018 v rámci 40. ročníka súťaže SOČ deklaroval Memorandum o spolupráci:

- s Katedrou ekochémie a rádiológie Fakulty prírodných vied, UMC v Trnave a Okresným úradom, odborom školstva Trnava s názvom Udelenie ceny „Zelený anďel“ s podporou v odboroch súvisiacich s ochranou životného prostredia a udelením ceny za najlepší projekt SOČ,
- s Centrom vedecko-technických informácií SR formou spolupráce v informačnej podpore študentov, zlepšením ich orientácie v knižných a elektronických informačných zdrojoch a zviditeľnenie projektov vybraných úspešných riešiteľov SOČ.

Intenzívna podpora nadaných a tvorivých žiakov formou súťaží podporovaných ministerstvom je jedným z efektívnych nástrojov pri riešení poklesu záujmu žiakov základných škôl o štúdium na stredných školách.

Súťaž je zároveň indikátorom kvality a úrovne vzdelávacieho procesu na stredných školách.

Z príležitosti 40. ročníka SOČ získalo mimoriadne ocenenie 44 pedagógov „za dlhoročnú aktívnu a vynikajúcu prácu pri výchove talentovanej a nadanej stredoškolskej mládeže“ udelené ministerkou MŠVVaŠ SR Martinou Lubyovou. Slávnostné podujatie bolo spojené s odovzdávaním pamätných plaket a Ďakovných listov dňa 19. júna 2018 v priestoroch Primaciálneho paláca v Bratislave.

Kraj Bratislava: Ing. Zdenka Kovalčíková, Mgr. Zuzana Filípková, Ing. Lydka Bednárová, Ing. Juraj Galba, Ing. Katarína Sekáčová, Ing. Vlasta Púchovská, Eva Bugajová

Kraj Trnava: RNDr. Eva Huttová, Ing. Peter Papík, Ing. Ľudovít Šimun, PhDr. Darina Hanáková, MPH, Ing. Zuzana Mištinová, Ing. Jozef Sedlačko

Kraj Nitra: Ing. Anna Komorná, Ing. Štefan Abaffy, PaedDr. Marta Kvasňovská, Ing. Jozef Gerhát, PaedDr. Rozália Bezáková, PaedDr. Anna Sandanusová, Ph.D.,

Kraj Trenčín: Ing. Ján Martinisko, Ing. Ladislav Štúrik, Ing. Vladimíra Siváková, Ing. Milan Duroška, Janka Klemensová, Ing. Ľubica Gracíková

Kraj Banská Bystrica: PhDr. Oľga Moravčíková, Ing. Stanislav Hlavna, RNDr. Júlia Jendrichovská, prof. Ing. Ľubica Feriancová, Ph.D., RNDr. Marta Pruknerová, Mgr. Viktor Šokočko

Kraj Žilina: PhDr. Alica Virdzeková, Ing. Dagmar Najšlová, Mgr. Janka Latková, Ing. Milan Válek, Ing. Viera Bakošová, Ing. Anna Trauerová

Kraj Košice: Ing. Erika Munková, Ing. Jozef Eperješi, Ing. Ondrej Majerník, Ing. Tatiana Hoffmannová

Kraj Prešov: Ing. Daniela Pajdlhauserová, Ing. František Moyzes, Ing. Anna Krejsová.

Ocenení pedagógovia

Ocenenie odovzdávali: Martina Lubyová - Ministerka školstva SR, Michal Němec - riaditeľ ŠIOV, Ivana Gregorová - námestníčka ÚH ŠIOV

Z príležitosti 40. ročníka SOČ získalo mimoriadne ocenenie 51 pedagógov „za dlhoročnú aktívnu a vynikajúcu prácu pri výchove talentovanej a nadanej stredoškolskej mládeže“ udelené riaditeľom ŠIOV Michalom Němcem, ktoré si osobne prevzali na slávnostnom otvorení celoštátnej prehliadky SOČ v Žilinskej univerzite v Žiline na pôde Žilinskej univerzity:

Kraj Bratislava: Ing. Katarína Sekáčová, SPŠE Bratislava, predsedníčka KK BA, Ing. Daniel Adamko, PhD., SPŠE Bratislava, PhDr. Gabriela Karovičová, doc. Mgr. Marcela Chovancová, PhD., Farmaceutická fakulta UK v Bratislave, PaedDr. Monika Ružeková, PhD., Gymnázium L. Sáru Bratislava, RNDr. Ivan Ružek, PhD., Prírodovedecká fakulta UK, Katedra fyzickej geografie a geoekológie Bratislava, Ing. Vlasta Púchovská, predsedníčka Celoštátnej odbornej komisie SOČ, Eva Bugajová, tajomníčka Celoštátnej odbornej komisie SOČ.

Kraj Trnava: Ing. Ladislav Blaškovič, HA Ľ. Wintera Piešťany, Ing. Iveta Jakubcová, SOŠ záhradnícka Piešťany, Ing. Anton Hrčka, SPŠ elektrotechnická Piešťany, Ing. Mgr. Iva Hnatová, Gymnázium Skalica, PhDr. Katarína Hrašnová, PhD., SOŠ zdravotnícka Trnava, Ing. Jozef Sedlačko, Školské hospodárstvo Piešťany, predseda KK TT

Kraj Nitra: PaedDr. Alena Viziová, PhD., Gymnázium Nitra, MUDr. Zuzana Pechočiaková, Fakultná nemocnica Nitra, PaedDr. Adriena Medzihorská, Gymnázium Nové Zámky, Mgr. Eva Činčurová, Gymnázium Nitra, Ing. Roman Karaffa, PhD., SPŠ Levice, Ing. Pavol Kramár., SOŠ technická Vráble, Mgr. Milan Bezák, SOŠ polytechnická Nitra, PaedDr. Anna Sandanusová, Ph.D., UKF Nitra, predseda KK BA.

Kraj Trenčín: Mgr. Stanislav Šturdík, SPŠ Myjava, Mgr. Marta Bezáková, SOŠ strojnica Bánovce nad Bebravou, Mgr. Ľubica Hanulíková, Gymnázium Považská Bystrica, Ing. Janka Forgáčsová, OA Považská Bystrica, Ing. Pavol Žikavský, SOŠ Partizánske.

Kraj Banská Bystrica: Ing. Tamara Filadelfiová, SOŠ obchodu a služieb Rimavská Sobota, Ing. Kamil Kordík, SPŠ J. Murgaša Banská Bystrica, doc. PhDr. Tatiana Rapčíková, PhD., Fakulta zdravotníctva SZU Banská Bystrica, RNDr. Tibor Madleňak, PhD., Fakulta prírodných vied Univerzity M.B. Banská Bystrica, PaedDr. Jana Stehliková, PhD., Pedagogická fakulta Univerzity M.B. Banská Bystrica, Mgr. Viktor Šokoľko, predseda KK BB.

Kraj Žilina: Ing. Viliam Wesserle, SPŠ stavebná Žilina, PhDr. Janka Eldesová, Okresný úrad Žilina, RNDr. Soňa Bellanová, Ing. Ján Lazar, SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku Žilina, Ing. Mária Hrušková, SOŠ obchodu a služieb Čadca, Ing. Anna Trauerová, Okresný úrad - OŠ Žilina, predsedníčka KK ZA

Kraj Košice: doc. RNDr. Marián Kireš, PhD., Prírodovedecká fakulta, Univerzita P.J. Šafárika Košice, Mgr. Marta Podhorínová, Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Rožňava, PaedDr. Lýdia Olajošová, Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Košice, PaedDr. Gabriela Görgeyová, Gymnázium P. J. Šafárika Rožňava, Ing. Tatiana Hoffmannová, SPŠ dopravná Košice, predsedníčka KK KE.

Kraj Prešov: Mgr. Ján Benko, PhD., SOŠ podnikania Prešov, Mgr. Ján Angelovič, SOŠ Kežmarok, Ing. Anna Krejsová, Okresný úrad - OŠ Prešov, predsedníčka KK PO.

Súčasne boli oceňovaní pedagógovia formou „Ďakovných listov“ prostredníctvom predsedov krajských komisií SOČ v počte 151. Celkovo bolo ocenených 240 pedagógov z celej SR.

Nasledujúci **41. ročník** celoštátnej prehliadky SOČ sa uskutoční v dňoch **23. apríla – 26. apríla 2019** v priestoroch **Strednej odbornej školy automobilovej, Moldavská cesta 2 v Košiciach.**

Ing. Vlasta Púchovská, predsedníčka Celoštátnej odbornej komisie SOČ
Eva Bugajová, tajomníčka Celoštátnej odbornej komisie SOČ
Odbor podpory smerovania mládeže